

3. КРЕДИТНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Білошапка В. С., канд. екон. наук,
доц. кафедри банківської справи

ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

Професіоналізм викладача багато в чому залежить від рівня сформованості його майстерності. В педагогічній діяльності майстерність є важливим чинником ефективності навчальної роботи. Педагогічна майстерність тісно переплітається з поняттям «педагогічне мистецтво». Педагогічне мистецтво — найвищий етап прояву майстерності і, насправді, зв'язок між ними не прямолінійний, а діалектично зумовлений.

Педагогічна спрямованість особистості кожного викладача багатоаспектна. Її становлять ціннісні орієнтації:

- на себе — самоутвердження (щоб студенти бачили в мені кваліфікованого, вимогливого, справжнього викладача);
- на засоби педагогічного впливу (коли найважливіше для викладача — програма, заходи, способи їх пред'явлення);
- на студента (студентський колектив в актуальних умовах — адаптація).

Для викладача провідною є орієнтація на головну мету за гармонійної узгодженості всіх інших: гуманізації діяльності, гідного самоутвердження, доцільності засобів, врахування потреб студентів. Лише за умови почуття відповідальності перед майбуттям та усвідомлення мети формується професійна майстерність викладача.

Знання викладача — це особистісно усвідомлена система, де є місце критичним поглядам та власним оцінкам. Для того щоб викликати в студентів певне ставлення до предмета, викладач має висловлювати своє особисте розуміння анонсованої проблеми, свої міркування. Коли викладач на лекції лише точно передає думку з підручника, розповідає грамотно, послідовно, а власної думки не додає — тоді йдеться про формальне відтворення, не зі-

гріте власними роздумами. Викладач не повинен забувати педагогічну істину: якщо сам не розкриваєшся перед студентами, не даєш їм проникнути у світ своїх думок, марно очікувати щирих відповідей і ґрунтовних знань студентів. Навчання має бути розвитком творчого потенціалу студентів, не перетворюватися на тяжкий шлях «накопичення знань».

Педагогічна майстерність — в «олюднюванні», натхненності знання, яке не переноситься з книг в аудиторію, а висловлюється як власний погляд на світ. На ґрунті професійних знань формується педагогічна свідомість — принципи і правила, які є засадовими щодо дій викладача. Ці принципи і правила кожний викладач виробляє на підставі власного досвіду, але усвідомити їх можна лише за допомогою наукових знань, що потребують систематичного поповнення.

Існує три рівні оволодіння педагогічною майстерністю:

1. Елементарний рівень. Викладач має лише окремі якості професійної діяльності. Найчастіше — це володіння знаннями для викладання предмету.

2. Базовий рівень. Викладач володіє основами педагогічної майстерності: педагогічні дії гуманістично-зорієнтовані, стосунки зі студентами й колегами розвиваються на позитивній основі, методично організовано навчальний процес.

3. Досконалий рівень. Характеризується чіткою спрямованістю дій викладача, їх високою якістю, діалогічною взаємодією у спілкуванні.

4. Творчий рівень. Характеризується ініціативністю і творчим підходом до організації професійної діяльності. Сформовано індивідуальний стиль професійної діяльності викладача.

У визначенні рівнів сформованості педагогічної майстерності має місце певна умовність, але вплив цієї майстерності на ефективність навчальної роботи беззаперечний.

*Бороденко С. М., старший викладач
кафедри банківських інвестицій*

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Важливим аспектом підвищення якості освіти є формування відповідної системи мотивації.

В сучасних умовах досить важливим чинником, що спонукає до активізації навчання, окрім пізнання, самореалізації, тощо